
Medisinsk nytt

MEDISINSK NYTT

Akutt respiratorisk stress-syndrom

Akutt respiratorisk stress-syndrom fører til lungeødem på grunn av skade av alveolene. Pasientene dør oftest dersom de ikke får oksygen og assistert ventilasjon (N Engl J Med 2000; 342: 1301–8). En randomisert studie har undersøkt effekten av behandling med tradisjonelt tidevolum (12 ml per kg kroppsvekt) med halvparten så stort volum. Etter at 861 pasienter var inkludert, ble undersøkelsen stoppet, fordi det var signifikant lavere mortalitet i gruppen som fikk lavest tidevolum. Forfatterne konkluderer med at mekanisk ventilasjon med et lavere tidevolum enn det man hittil har benyttet sannsynligvis er gunstigere for behandling av akutt respiratorisk stress-syndrom.

Primær rekonstruksjon etter brystkreft

Tilbud om rekonstruksjon av brystet har etter hvert blitt en integrert del av den kirurgiske behandlingen ved brystkreft (Ugeskr Læger 2000; 162: 2550–3). Fra det danske Rigshospitalet kommer en beskrivelse av 109 pasienter (122 rekonstruksjoner) som fikk utført primær rekonstruksjon i forbindelse med mastektomi. Dette er teknisk enklere enn å gjøre rekonstruksjonen senere, og enkelte studier har antydnet at primær rekonstruksjon har positiv sosial og psykologisk betydning. I 27 av de 122 tilfeller oppstod komplikasjoner, men bare 4 % mistet brystet. Det oppstod forsinkelse av adjuvant behandling der dette var indisert.

Kostnad-nytte-effekt ved sildenafil

Sildenafil er effektivt ved erektil dysfunksjon, men høye kostnader har ført til diskusjoner blant helsemyndigheter i mange land (BMJ 2000; 320: 165–8). En nederlandsk studie har sett på kostnad-nytte-effekten av sildenafil i forhold til injeksjonsbehandling med papaverin. 169 personer deltok, og effekten ble målt i forhold til livskvalitetsjusterte leveår. Erektile dysfunksjoner ble vurdert å redusere livskvaliteten i betydelig grad. Prisen per livskvalitetsjusterte leveår med sildenafil var 3 639 pund det første året, deretter synkende. Selv om sildenafil var dyrere enn papaverin, gav det bedre effekt på livskvalitet. Forfatterne mener at myndighetene bør refundere sildenafil til utvalgte pasientgrupper.

Diett og dødelighet

De fleste studier av diettens innvirkning på helse og dødelighet har sett på enkelte kostholds faktorer (JAMA 2000; 283: 2109–15). I en prospektiv amerikansk undersøkelse av mer enn 42 254 kvinner har man sammenliknet kosthold med dødelighet. Kostholdet ble vurdert etter hvor mye det inneholdt av anbefalte matvarer som frukt, grønnsaker, fullkornsprodukter og fisk. I løpet av en oppfølgingsperiode på omkring fem år døde 2 065 deltakere. Det var en invers sammenheng mellom kostholdets kvalitet og dødelighet, med en relativ risiko på 0,69 i høyeste i forhold til i laveste kvartil. Det var kontrollert for en rekke faktorer, blant annet alder, røyking, alkoholkonsum og sosial status.

Astmabehandling påvirker beintetthet

Mens det er velkjent at høye doser perorale kortikosteroider øker risikoen for osteoporose, er det mer usikkert hvorvidt inhalasjonssteroider kan ha samme effekt (Lancet 2000; 355: 1399–403). 196 astmapasienter mellom 20 og 40 år ble målt med dobbel røntgenabsorpsjonsmetri. De hadde brukt inhalasjonssteroider i gjennomsnittlig seks år. Man fant en sterk negativ assosiasjon mellom kumulativ dose inhalasjonssteroider og beintetthet. På lederplass (s. 1385) hevdes at pasienter som behandles med inhalasjonssteroider over tid, bør følges opp med beintetthetsmålinger. Hele 3 % av den europeiske befolkningen bruker inhalasjonssteroider, slik at eventuelle bivirkninger kan ha stor innflytelse på folkehelsen.

Q

Koenzym Q

Publisert: 30. mai 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 19. juni 2026.